

170 СУ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ – ГР. НОВИ ИСКЪР

гр. Нови Искър, общ. Столична, ул. „Искърско дефиле“ № 277

телефон: 02/892-30-82; e-mail: info-2215170@edu.mon.bg

Утвърждавам
Директор: Б.Найденова

**Програмна система в Подготвителни групи на 170 СУ „Васил Левски“
уч.2024/2025г.**

ВЪВЕДЕНИЕ

Програмната система е част от Стратегията на 170 СУ „Васил Левски“, в което се извършва задължително предучилищно образование и съответства на изискванията на държавния образователен стандарт за предучилищното образование. Чрез нея се определят целите, задачите и дейностите за развитие, съобразени със Закона за предучилищното и училищното образование.

Програмната система ще даде възможност да се утвърдят на практика всички нови тенденции и виждания за развитието на предучилищното възпитание, за да се постигне гъвкавост, динамичност и адаптивност в процеса на взаимодействие с детето- бъдещ ученик.

МИСИЯ

„ Чрез игра- да се учим да можем , да се учим да бъдем“

Подготвителните групи в 170 СУ „Васил Левски“ полагат основите на непрекъснато образование и възпитание на децата, като осигурява:

Овладяване на ДОС за предучилищна възраст и стандартите на ЕС; Усвояване и формиране на общочовешки и национални ценности , добродетели и култура; Развитие на индивидуалните качества на всяко дете и стимулиране на творческите заложби; Духовно, физическо и социално израстване и развитие; Учене за знания и компетенции; Учене за оцеляване в ситуации на промени; Учене насочено към придобиване на социални умения;

ВИЗИЯ

Началото на Подготвителната група в 170 СУ „Васил Левски“ е поставено преди 13 години. Тя е с утвърден престиж и авторитет , има собствен облик и традиции. Стремещът на учителя е непрекъснато да повишава качеството на обучение и възпитание в образователна среда провокираща активност чрез игра и изпълнена с креативно съдържание.

ГЛОБАЛНА ЦЕЛ

Изграждане на хуманна , функционална и позитивна образователна среда , осигуряваща равен шанс и достъп и свободен избор за качествено предучилищно възпитание и образование за всички деца чрез:

- Опазване живота и здравето на децата чрез здравословно и рационално хранене, активен двигателен режим, игри и престой на открито.
- Изграждане на привлекателна, разнообразна и мобилна образователна среда, съчетаваща традициите и достиженията на модерното предучилищно възпитание
- Осигуряване на равен достъп до образование на всички деца.
- Диференциране на грижата за децата, съобразно потребностите и интересите им.
- Гарантиране правото на детето за избор в различни дейности. • Формиране на културни и национални ценности.
- Прилагане на разнообразни образователни техники за преодоляване на детската агресия.
- Осигуряване на ефективна организационна среда за постигане на очакваните резултати описани в Държавния образователен стандарт за предучилищно възпитание .

I. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1. Подходи на педагогическо взаимодействие

Предучилищната подготовка на децата две години преди постъпване в първи клас е задължителна, но не по-рано от годината, когато детето навършва 5 годишна възраст. С въвеждането на двегодишната задължителна подготовка се гарантира равен старт за всяко дете при постъпване в първи клас. Подготовката ще допринесе за социализацията на децата и развитието на умения, необходими при постъпване в първи клас.

170 СУ „Васил Левски“ предлага на 5 -6 годишните деца обучение в ДВЕ целодневни подготвителни за училище групи – СМЕСЕНА ГРУПА 5 И 6 ГОДИШНИ ДЕЦА – ПГ 1 и ГРУПА ОТ 6 ГОДИШНИ ДЕЦА- ПГ 2 . Обучението на децата се провежда по **системата „Моите приказни пътечки“** на изд.Булвест 2000.

2. Форми на педагогическо взаимодействие

Формите на педагогическо взаимодействие се организират в съответствие с програмната система **„Моите приказни пътечки“** , като се зачитат потребностите и интересите на децата.

- Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическите ситуации се организират само в учебно време и осигуряват постигането на компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Ситуацията е форма за организиране на педагогическото взаимодействие в детската градина тъй като обучението в детската градина се интегрира с възпитанието в процеса на педагогическото взаимодействие. Ситуацията като форма на взаимодействието е и форма на обучението в детската градина. В това се

изразява и спецификата на предучилищното обучение.

Същностните характеристики на педагогическата ситуация са следните:

- тя организира дейностите на двата субекта на предучилищното обучение детският учител и детето в единство;

- интегрира етапите на обучението в детската градина (възприемане на нови знания, обобщаване и систематизиране на знанията и затвърждаване на знанията и формиране на умения).

В ситуацията се усвоява конкретно образователно съдържание, реализирано чрез темата. Това съдържание е различно според образователните направления.

Във всяка ситуация се конкретизират образователните цели и задачи, които са определени за съответните теми от настоящата програмна система и държавните образователни стандарти по образователни направления и възрастови групи. Вписват се в дневника на всяка група и годишните тематични разпределения на учителите.

Целите на ситуацията се реализират чрез педагогическа технология включваща методи, техники, средства и материали.

Времетраенето на ситуацията по всяко направление зависи от възрастовата група, а за трета и четвърта – 20 – 30 минути.

Ситуацията не се регламентира като организация на взаимодействието на детският учител с децата. В ситуацията се интегрират различни начини на взаимодействието – фронтален, групов и индивидуален. Ситуацията не се регламентира строго и като структура, но съвсем условно ситуацията включва – уводна, основна и заключителна част. Педагогическата ситуация се подготвя за реализиране в два аспекта - подготовка на децата и подготовка на детският учител. Подготовката на децата се изразява в усвоеното образователно съдържание в преходните теми. Подготовката на учителя се изразява в планирането на ситуацията чрез т. нар. план-конспект. Според водещата образователна цел към педагогическата ситуация се отнасят:

- Обучаващата ситуация – в нея децата усвояват преди всичко нови знания.

-Практическата ситуация - в нея знанията се затвърждават и усъвършенстват като се формират и умения.

-Практико-приложната ситуация – в нея знанията се прилагат практически.

Педагогическата ситуация се провежда по регламентиран от програмната система брой и в определени дни от седмицата, по различните образователни направления, това са обучаващите ситуации, практическите ситуации и практико – приложни ситуации, които се провеждат основно преди обяд.

Педагогическата ситуация протича под формата на игра и се организира само в учебно време – от 15. 09. до 31.05. – 32 учебни седмици.

Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение.

Образователните направления, по които ще се провеждат основни форми на педагогическо взаимодействие са:

= Български език и литература

= Математика

= Околен свят

= Изобразително изкуство

= Музика

- = Конструирание и технологии
- = Физическа култура

- **Допълнителните форми** на педагогическо взаимодействие се организират ежедневно от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации.

Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват компетентностите на детето по седемте образователни направления.

Допълнителните форми се организират по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Видове допълнителни форми

- ☑ Самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от условията в групата;
- ☑ Дейности, организирани от учителя в групата – различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии, лагери, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда.

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие се организират и провеждат по преценка на учителя, в съответствие с настоящата програмна система, която се прилага в детската градина, цялостната организация на деня и съобразно интересите и потребностите на децата.

Те не са задължителни за провеждане като брой по образователни направления и не са фиксирани в определени дни от седмицата. Към тях се отнасят:

-приложно – игровата ситуация – в нея усвоените знания и умения се прилагат в играта.

Най-широко разпространената класификация на детските игри позволява да бъдат систематизирани в две групи:

Творчески игри – претворяват се образи и условно се преобразува действителността, възникват по инициатива на децата съобразно опита им (свободни игри с играчки).

Творческите игри биват:

- Сюжетно-ролеви: посредством избраната роля детето претворява отделни епизоди от труда и взаимоотношенията на хората.
- Игри-драматизации: като влизат в роли на герои от приказки, децата

претворяват техните постъпки с помощта на реквизит.

- Строително-конструктивни: действителността се претворява чрез строителни материали и конструктори.

-игрово - познавателната ситуация - в нея знанията и уменията се усъвършенстват в игрова обстановка и мотивация на детската активност – чрез игрите с готови правила – дидактични /ДИ/, автодидактични /АДИ/, подвижни /ПИ/ и музикално-подвижни игри /МПИ/ - втората група игри.

-Игри с открити правила – правилата са дадени предварително и те регламентират действията на децата.

- Автодидактични: обучаващи игри с устойчива структура, които се разделят на подвидове:

Според материала: предметни, нагледни, словесни и техни комбинации.

Според броя на играчите: индивидуални, колективни.

- Подвижни: за упражняване и затвърдяване на различни основни естествено-приложни движения (хвърляне, бягане) и за укрепване на мускулите. Видове: Сюжетни, безсюжетни, спортни.

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие към ПИ са още: утринна гимнастика, спортни празници, полудни, състезания и др.

- Музикални: те приличат на подвижните и са придружени с текст, музика и основната им цел е грациозност в движенията и развитие на ритмичното чувство. Биват: Сюжетни, безсюжетни (танци), хороводни.

Игрите се различават по съдържание, характерни особености и по това какво място заемат в живота на детето.

В програмната система са представени възможностите на децата и на учителите да използват по направленията динамични преходи от обучаващи, игрово-познавателни и приложно-игрови ситуации.

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие са още: развлеченията, празници, тържества.

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие се организират и провеждат през цялата учебна година – в учебно и в неучебно време,

ежедневно, сутрин и следобед, по преценка на учителя и са свързани с цялостната организация на деня в детската група. Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности от определените в държавния образователен стандарт за предучилищно образование, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на детето. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическата ситуация.

При обучението се използват и други форми

– гледане на детски и научно-популярни филми, игри на открито, разходка, излет, наблюдения, пикник и екскурзия. Те са съобразени с възрастта на децата и се използват изключително по образователното направление взаимодействие дете и среда (околен свят). Тези форми се използват на първият етап на обучението – усвояване на нови знания . При тях децата посещават и наблюдават изучаваните обекти и явления, непосредствено в тяхната естествена среда.

Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности от определените в Държавния образователен стандарт, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на децата.

II. Разпределяне формите на педагогическо взаимодействие

В 170 СУ „Васил Левски“ целодневните подготвителни групи са:

ПГ 1 - СМЕСЕНА ГРУПА от 5 и 6 годишни деца.

ПГ 2 - ПОДГОТВИТЕЛНА ГРУПА от 6 годишни деца

Общият седмичен брой педагогически ситуации е 17 + 1 педагог. ситуация от образователно направление Български език и литература, съгласно чл.24 ал 1,ал.2

- = Български език и литература- 3+1 ситуации
- = Математика -3 ситуации
- = Околен свят – 2 ситуации
- = Изобразително изкуство – 2 ситуации
- = Музика -2 ситуации

= Конструирание и технологии-2 ситуации

= Физическа култура -3 ситуации

Продължителността на една педагогическа ситуация е 25 минути. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в тематично седмично разпределение, разработено от учителя на групата преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на училището.

	ПОНЕДЕЛНИК		ВТОРНИК		СРЯДА		ЧЕТВЪРТЪК		ПЕТЪК
1	Български език и литература	1	Околен свят	1	Български език и литература	1	Български език и литература	1	Математика
2	Математика	2	Математика	2	Околен свят	2	Музика	2	Физическа култура
	Изобразително изкуство	3	Български език и литература	3	Музика	3	Изобразително изкуство	3	Допълнителна форма на педагог.въздействие
4	Физическа култура	4	Конструирание и технологии	4	Конструирание и технологии	4	Физическа култура	4	Допълнителна форма на педагог.въздействие
5	Допълнителна форма на педагог.въздействие	5	Допълнителна форма на педагог.въздействие	5	Допълнителна форма на педагог.въздействие	5	Допълнителна форма на педагог.въздействие	5	Допълнителна форма на педагог.въздействие
6	Допълнителна форма на педагог.въздействие	6	Допълнителна форма на педагог.въздействие	6	Допълнителна форма на педагог.въздействие	6	Допълнителна форма на педагог.въздействие	6	Допълнителна форма на педагог.въздействие

ПРИМЕРЕН ДНЕВЕН РЕЖИМ

7.00 - 8.00 ч.- прием на децата
8.00- 8.10ч.- утринна гимнастика
8.10 - 8.30 ч.- организирана закуска и тоалет
8.30 - 8.55 ч. – 1 педагог. ситуация
8.55 - 9.05 ч. - почивка, отдих
9.05 - 9.30 ч. - 2 педагог. ситуация
9.30 - 9.40 ч. - почивка, отдих
9.40 - 10.05 ч. - 3 педагог. ситуация
10.05 - 10.25 ч. - междинна закуска, отдих
10.25 - 10.50 ч. - 4 педагог. ситуация
10.50 - 11.00 ч. - почивка, отдих
11.00 - 11.25 ч. - ДФПВ
11.40 - 12.15ч. - организиран обяд
12.15– 13.00ч. – отдих и игри

13.00 - 15.00 ч. - тоалет и следобедна почивка
15.00 - 15.30 ч. - тоалет и следобедна закуска
15.30 - 15.55 ч.- ДФПВ
15.55 - 17.00 ч. - ДФПВ
17.00 - 18.00 ч. - издаване на децата

Предложеният дневен режим е примерен и определените в него дейности могат да се променят в съответствие с интересите и потребностите на децата в групата.

III. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ

Тематичното разпределение осигурява ритмичното и балансирано разпределяне на съдържанието по образователните направления и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване постиженията на децата, отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда.

Проследяване на резултатите от постиженията на децата – същност, методи и форми.

1. СЪЩНОСТ.

Едно от най-големите предизвикателства в процеса на педагогическото взаимодействие в детската градина е проучването на постигнатите резултати по образователни направления. Интерес за учителя и залог за наистина ефективна работа са резултатите от ежедневните дейности на децата. Високото ниво на знания и умения на децата е плод от системна работа, която започва още от постъпването на детето в детската градина, постигнато с различни методи и похвати, разнообразни форми и съвременни средства, в това число и с помощта на съвременни информационни технологии.

В основата на диагностиката се поставят учебното съдържание и държавните образователни стандарти /ДОС/ по отношение на обучението по образователни направления. Входящата, текущата и изходящата диагностика дават възможност да се съпоставят резултатите от учебновъзпитателната работа с посочените в държавните образователни

стандартни знания, умения, компетентности и очаквани резултати, които децата трябва да притежават на съответния етап на развитие.

При започване на диагностична процедура трябва да се определят предмета, целта, методите и етапите на изследването. Да се определят критерии и показатели. Предметът и целта са пряко свързани с ДОС.

Проследяването на резултатите от предучилищното образование на децата се определят от учителя в съответствие

с очакваните резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата за всяка възрастова група по образователни направления: български език и литература, математика, околна среда, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура.

В подготвителните групи за училище (5–7-години) акцентът при проследяване на резултатите е необходимо да се проследи цялостно развитие на детската личност; придобиването на съвкупност от

компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешно преминаване на детето към училищно образование.

2. Организация и начин на провеждане на диагностиката.

Диагностичната процедура може да се организира и проведе в следните етапи:

- Проучване на теоретичните системи на педагогическа диагностика; проучване на особеностите и значимостта на педагогическата диагностика за качеството на процеса на педагогическо взаимодействие по образователни направления; анализ на учебното съдържание за съответната група; анализ на учебното съдържание за следващ етап на обучение; анализ на учебните помагала по образователни направления за съответната група на детската градина; избор на методи за диагностициране.

- Определяне на критериите и показателите. Разработване на система от тестове за диагностициране на познавателните възможности на децата.

- Провеждане на диагностиката. Събиране и оценяване на резултатите. Диагностициране на знанията и уменията на децата - определяне степента на усвоени знания и умения. Обобщаване и систематизиране на резултатите от проведената диагностика. Изводи и препоръки за теорията и практиката. Провеждането на диагностиката е необходимо да бъде структурирана така, че събирането на отговорите и обработката им да спестяват време на учителя, който да направи обективна оценка, с помощта на таблично или графично представяне на резултатите. По време на провеждането на диагностика, тя трябва да бъде под формата на игри и децата да участват в тях, трябва да се забавляват, в някои случаи да има състезателен характер, да се осъществява в съвременна среда.

Диагностичните процедури се провеждат групово /фронтално/ и/или индивидуално с всяко дете в собственото им социално обкръжение.

2. 1. Фронтална работа

Дейности на учителя при групово /фронтална/ работа:

Задаване на въпрос: устно, с учебно помагало, пеене, движения на тялото, показване на дъската, показване на макет от материали; учителят може да зададе само един или няколко въпроса;

Получаване на отговор: устно, с рисуване, с оцветяване на хартия, с движения на тялото, пеене, изработване на предмет от различни материали; учителят може да получи и оцени само един или няколко отговора;

Обясняване на казус: устно; показване на изображения на хартия, от учебно помагало; показване на макет пред всички деца;

Проверка на отговорите: учителят проверява написаното на хартия, в учебното помагало, рисунката и пр.; наблюдава движения на тялото, макет и др.; слуша изговаряне или пеене;

Оформяне на индивидуална или групово оценка след като са проверени всички отговори на дете (група), учителят изчислява индивидуална (групово) оценка;

Представяне на резултатите: учителят изработва таблици с резултати: индивидуални, групови, по направления, по въпроси и пр.

Методи за използване на диагностика при фронтална работа: наблюдение, експеримент, педагогически тестове, хронометраж (целящ фиксиране времетраенето на дейността), анализ и сравнение на резултатите, математико-статистически методи за обработка на резултатите.

При диагностицирането на децата е препоръчително е да се използва индивидуален подход за провеждането му.

2. 3. Индивидуална работа

Дейности на учителя при индивидуална работа с дете:

- Задаване на въпрос: устно, с учебно помагало или работен лист, учителят задава само по един въпроса и дава необходимото време за мислене на детето;
- Получаване на отговор: устно, с рисуване, с оцветяване на хартия, изработване на предмет от различни материали; учителят получава и оценява само един отговор, който вписва в помагалото или работния лист;
- Обясняване на казус: устно; показване на изображения на хартия, от учебното помагало или работния лист; показване на макет само на диагностицираното дете; учителят обяснява бавно, точно и търпеливо условията на задачите;
- Проверка на отговорите: учителят проверява написаното на хартия, в учебното помагало – работния лист, рисунката и пр.; наблюдава движения на тялото, макет и др.; слуша изговаряне или песне на детето; осъществява се по време на диагностицирането или след приключването му;
- Оформяне само на индивидуална оценка след като са проверени всички отговори на детето, учителят изчислява индивидуална оценка по определени критерии и показатели;
- Представяне на резултатите: учителят изработва таблици с резултати: индивидуални протоколи, картони.

Методи за използване на диагностика при индивидуална работа: интервю, анкета, педагогически тестове, хронометраж (цели фиксиране времетраенето на дейността), анализ и сравнение на резултатите, математико-статистически методи за обработка на резултатите.

3. Диагностична дейност на детето. Специфика и характерни особености, представени в системата:

- вградена е в текущото педагогическо общуване;
- осъществява се чрез включването ѝ в конкретна ситуация заедно с другите дейности на детето;
- включена е в програмното разпределение според хорариума на всяко образователно направление и е една от дейностите на детето.

Периодичност на проследяване на резултатите от предучилищното образование.

Проследяването на резултатите от постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и края на учебната годината.

4. Показатели за проследяване на резултатите

Показателите за проследяване на резултатите включват знанията, уменията и способностите проявени в процеса на предучилищното образование и очакваните резултати по образователните направления (български език и литература; математика; околен свят; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии; и физическа култура), като се акцентира и върху показатели свързани със социалното и емоционално развитие.

5. Описание на резултатите от предучилищното образование.

Информация за образователната институция/училище/

Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в

дневника на групата. За целта е приета единна, обща матрица за описване на индивидуалните резултати на децата в групата, като са очертани категорично различните умения на детето по отделните направления и образователните ядра към тях, които са на три нива: справя се самостоятелно, търси и открива различни решения; справя се с насочващи въпроси и справя се с помощ от учителя или друг специалист (музикален ръководител); нужда се от допълнителни занимания. По този начин най-ясно се диференцират постиженията на детето между първото и второ проследяване на резултатите от предучилищното образование.

6. Информация за родителя

Родителите се информират от учителите в групата за индивидуалните резултати на детето. В съдържателно отношение информацията, която получават те, трябва да бъде позитивна, обективна и насочваща чрез развиващата програма за по-нататъшната индивидуална работа с детето. Предложената развиваща програма има роля на целенасочено възпитателно взаимодействие към детето, което благоприятства, улеснява, компенсаторното и/или превантивно развитие на детето в съответната област и образователни направления.

Примерни стъпки за информация на родителя:

- Запознаване с постиженията на детето към момента на проследяването на резултатите, т.е. акцент върху силните страни на детето.
- Запознаване с трудностите на детето към момента на проследяването на резултатите; т.е. тези страни, които са в процес на развитие и изразени по-слабо;
- Напомняне за постепенното развитие на индивидуалността на детето и неговия потенциал, поради което не се сравнява с другите деца;
- Очертаване на перспективата на детското развитие, необходимостта от развиваща програма и предложението за такава, с оглед създаване на условия за ефективна среда за по-нататъшното детско развитие.
- При запознаване с резултатите учителят трябва да подходи обективно, професионално, етично и толерантно към родителя.

IX. Методи и форми за проследяване на резултатите от постиженията на децата в предучилищното образование.

1. Наблюдение

Основният метод за проследяване на постиженията на децата е включеното наблюдение. То е процес от целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации, в различни режимни моменти, в различни среди, по време на ежедневните занимания в продължение на цялата учебна година.

Наблюдението е един от многото начини за събиране на информация относно функционирането на децата като цяло. Най-ефективно и информативно е наблюдението на детето в неговата естествената среда, която включва – неговият дом и детската група, в които всяко дете се развива. Тази среда предоставя на детето широки възможности за ежедневна изява и проява на различните му знания, способности, начини на поведение, както и на неговите затруднения.

Детската градина е „сцената”, на която децата играят и проявяват своите

чувства, емоционални реакции, двигателни и езикови способности, творческа дейност, отношението към другите деца в групата и по този начин изразяват своите типични черти от характера си.

Наблюдението на детето в естествената му среда има много предимства за него: детето се намира в позната и защитена среда, в която е адаптирано и привикнало да се занимава с ежедневни дейности. Чувства се свободно, сигурно и значимо в резултат, на което може да разкрие (пред наблюдаващия, своите силни страни, знания и умения, наред с ограниченията си и затрудненията си. Събраната информация от наблюденията служи за основа при тълкуването на резултатите от развитието и извеждането на съответни изводи и насоки следващия възрастов период.

2. Цели на наблюдението:

С помощта на информацията, получена чрез наблюдението учителят постига следните цели:

Опознава индивидуално развитие на децата чрез установяване на техните характерни възрастови и индивидуални особености: нужди, способности, обноси, ограничения и затруднения.

Планира индивидуална програма за развитие на детето през учебната година, която е насочена към детския потенциал и затруднения.

Проследява настъпилите промени при децата през учебната година.

Периодично уведомява родителите за функционирането на детето в детската градина.

3. Видове наблюдения:

Детският учител участва в дейността на детето на различни нива – от ниво на не-участник в наблюдението; до пряк участник в него.

Наблюдение, в което учителят не участва.

Задачата при този вид наблюдение е учителят само и единствено да наблюдава и проучва автентичността на детето в обичайните естествени условия и действия в детската група, без да се включва в разговор с него или да се намесва по някакъв начин в ситуацията/играта/общуването, който би могъл да повлияе върху неговото поведение.

Силни страни на наблюдението: спомага за деликатно регистриране на спонтанното и автентично поведение на детето и взаимодействията му с околната и социална среда, без то да усеща, че е център на наблюдение.

Слаба страна на наблюдението е субективизма на учителя по време на наблюдението, в което учителят е участник (включено наблюдение).

Задача при този вид наблюдение е учителят – наблюдател, да участва в дейностите на детето. Например: даване на разяснения; задаване на насочващи въпроси; използване езика на тялото; подготвяне на обстановката за извършване на дадена дейност; съучастник в играта на детето; поощряване на другите деца да се сближат с наблюдаваното дете и др.

Силни страни на наблюдението: помощ от учителя, която може да доведе до по-високи резултати.

Слаба страна на наблюдението е субективизма на учителя при наблюдение поведението на детето и регистриране на резултатите.

4. Познавателна задача

Задачите, които са използвани за установяване на резултатите по седемте образователни направления през учебната година са два вида:

Задачите със структуриран отговор, които се използват за проследяване на

възприемането на знанията, тяхното разбиране и приложението им. Смята се, че този вид задачи имат по-висока степен на обективност, което от своя страна допринася за надеждността на измерването на резултатите от развитието.

Задачи със свободен отговор се използват при установяване на изпълнителски умения – пеене, свирене, рисуване, моделиране, конструиране – при които се проследява тяхното изпълнение и а нализа крайният резултат, който във всички случаи ще бъде уникален за всяко дете.

5. Продукти от дейността на децата

По време на цялостния престой на детето в детската градина, чрез активното му участие в различни видове дейности, то създава различни по характер продукти (фантастични разкази, игри, рисунки, апликации, конструктивни и хартиени модели, пластилинови фигури и форми, и др.). Част от тези произведения се съхраняват в хартиен вариант – в Портфолиото на детето, други – да бъдат документирани чрез видео и снимки и поставени в портфолиото. Те имат изключителна стойност при проследяване на резултатите от образователния процес, документирайки развитието, креативността и успеваемостта на детето.

ПОРТФОЛИОТО се създава в началото на учебната година и се предава на родителя в края на уч.година, заедно с входяща и изходяща диагностика.

6. Социометрични методи

Всяка детска група има свой специфичен облик, който е повлиян от взаимоотношенията между децата вътре в групата и от подходите на детските учители.

Социометрията описва и анализира социалните взаимоотношения и структура в групи с помощта на социограма или социоматрица.

При определени случаи, според учителите, този метод успешно може да се използва.

Основни форми за проследяване постиженията на децата са: входяща и изходяща диагностика.

Проследяването на постиженията на децата се осъществява от учителите на съответната група в началото и в края на учебното време /15. 09. – 31. 05./ по всяко образователно направление.

/чл. 33, ал. 1 от Наредба № 5 от 03. 06. 2016 г. за предучилищното образование/

Не се провеждат текущи и/или междинни диагностики.

Време на провеждане на измерването и оценяването на постиженията на децата за всяка форма:

Входяща диагностика: провежда се в периода от 16. 09. до 15. 10.

Изходяща диагностика: провежда се в периода от 15. 05. до 31. 05

Място и време за провеждане на диагностични процедури: в следобедни режимни моменти и в удобно за детето време и обстановка.

Предимства и възможности за учителя:

- да проверява ефективността на отделните образователни и възпитателни методи, средства и подходи към детето в процеса на тяхното приложение;

- да проследява резултатите от образователния процес: по образователни направления; общо за детската група; за всяко дете в съответствие с индивидуалните особености или специфичните му образователни потребности; в съответствие с резултатите да

планира дейността си; системно да проследява динамиката на процеса на формиране на всяко дете; да формира у детето специфични умения за целенасочено участие в диагностична дейност.

Провеждането на диагностични процедури през м. септември - октомври – входяща диагностика, обхващат наблюдение върху:

1. Измерване и актуализиране степента на усвоените знания и умения на децата въз основа на овладения учебен материал през предходната учебна година.
2. Установяване степента на овладяване на учебното съдържание, като се направи статистика на грешките - като брой грешки и като тип грешки, и по този начин се изясни къде децата се затрудняват най-много, за да се наблегне точно върху тези пропуски.

Провеждането на диагностични процедури през м. май – изходяща диагностика, обхващат наблюдение върху цялостното развитие и поведение на децата по всички образователни направления за съответната група. Акцентира се върху познавателните им способности и социални умения по посока на програмно - образователните цели, както и върху практическата ориентация, саморегулация на дейността и емоционална отзивчивост на децата.

Диагностичните изследвания имат за цел да дадат обективна информация за детското развитие и отговор на следните въпроси:

- каква е степента на развитие на уменията на децата по основните образователни направления;
- как да се изгради подходяща педагогическа стратегия за развитие на детето;
- как да бъдат включени и родителите като партньори в този специфичен етап от детското развитие.

Критериите и показателите за диагностика са съобразени с ДОСПО.

В изследването се използват специализирани и адаптирани тестови задачи за деца от ПУВ.

7. Процедура на оценяване.

Резултатите от оценяването на постиженията при входяща и изходяща диагностика се отчитат чрез качествен показател и оценка – за трета и четвърта възрастови групи. Оценяването на постиженията на детето се извършва на основата на получените от него точки при изпълнението на задачите

Всяка задача поставена към детето в трета и четвърта подготвителни възрастови група се оценява с качествен показател:

- ВИСОКО /справя се самостоятелно, търси и открива различни решения/;
- СРЕДНО /справя се с насочващи въпроси от учителя или друг специалист/;
- НИСКО /справя се с помощ от учителя или друг специалист; нуждае се от допълнителни занимания/.

Анализ на входящо и изходящо ниво се прави в началото и в края на учебната година и при него се изисква:

1. Да се изведат критериите, по които ще се измерват знанията и уменията на децата въз основа на овладения учебен материал до провеждането на диагностичните процедури.
2. Да се установи степента на овладяване на учебното съдържание, като се направи статистика на грешките - като брой грешки и като тип грешки, и по

този начин се изясни къде децата се затрудняват най-много, за да се наблегне точно върху тези пропуски през предстоящата учебна година.

3. При анализа на входното ниво се изработва единна скала за оценяване и се подбират такива задачи, които позволяват по-точно измерване на знанията. Често пъти това са и тестови въпроси, но невинаги.

Анализът включва:

1. Цел на диагностиката.
2. Критерии и показатели за оценяване.
3. Представяне на резултатите в таблица
4. Анализ на резултатите от таблицата.
5. Изводи.
6. Препоръки.

Диагностичните процедури се провеждат с всяко дете съобразно неговата възраст, независимо от факта, че групата е разновъзрастова.

8. Установяване на готовност на детето за училище.

Готовността на детето за училище се отчита по пет показателя: физическо /вкл. и фина моторика/, познавателно, езиково, социално и емоционално развитие на детето.

Установяване готовността на децата за училище се осъществява, чрез използването и прилагането на Стандартизиран тест за диагностика на училищнаа готовност, изготвен от сдружение „Национален тестов център” и одобрен от МОН.

Диагностиката на училищната готовност се извършва с цел да се осигури надеждна информация за:

- готовността на детето за постъпване в училище – I клас;
- евентуални дефиците при формиране на ключови компетентности за успешно обучение в началното училище;
- планирането на образователната дейност;
- изготвянето на индивидуални програми за развитие на детето;
- оценка на ефективността на предучилищната подготовка.

Диагностиката за готовността на децата за училище може да се провежда в началото на годината /при постъпване в IV – та подготвителна група/ и/или в края на задължителната предучилищна подготовка от учителите на групата.

Установяването на училищна готовност се извършва в 14-дневен срок преди края на учебното време. Резултатите се вписват в удостоверение издадено от детската градина.

Резултатите от диагностиката за училищната готовност служат, за да може да се окаже адекватна подкрепа на детето в различни области на развитие, ако то се нуждае от такава, както и да улесни прехода на децата от детската градина към училището.

IV. МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Съгласно чл.2 , ал.2 от Закона за предучилищното и училищното образование участниците в образователния процес са децата, учениците, учителите, директорите и другите педагогически специалисти , както и родителите. Сътрудничеството и взаимодействието между тях създават условия за постигане на целите по чл. 5 от

Закона за предучилищното и училищното образование, както и за формиране на положително отношение към детската градина и училището и мотивация за учене.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина, съответно училището, се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на училището, чрез:

1. индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
2. родителски срещи;
3. присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
- Всеки последен понеделник или четвъртък от месеца , след предварителна заявка, /между 13ч. и 15 ч/ родителят има право до 15 минути , да се запознава на място в класната стая с постиженията на своето дете в помагалата, тетрадките и книжките по които работи то.
4. други форми за комуникация.

Програмната система за целодневна организация на Подготвителната група е приета на заседание на Педагогическия съвет .на 09.09.2024г.

В процеса на работа програмата може да бъде изменяна и допълвана по реда на нейното приемане.